

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин

Затверджено

На засіданні кафедри міжнародних економічних відносин факультету міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 12 від 12.06. 2023 р.)
Завідувач кафедри проф. Грабинський І. М.

Силабус з навчальної дисципліни
«Міжнародний менеджмент інновацій»,
що викладається в межах ОП «Міжнародний менеджмент»
другого (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності
292 Міжнародні економічні відносини

Львів 2023р.

Силабус курсу
МІЖНАРОДНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙ
2023-2024 навчальний рік

Назва курсу	Міжнародний менеджмент інновацій
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 19, кафедра міжнародних економічних відносин, кім. 305
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет міжнародних відносин, кафедра міжнародних економічних відносин
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	29 «Міжнародні відносини»; 292 «Міжнародні економічні відносини»
Викладач (-і)	Українець Лілія Анатоліївна, доктор економічних наук, професор кафедри міжнародних економічних відносин.
Контактна інформація викладача (-ів)	ел. пошта: liliya.ukrayinets@lnu.edu.ua тел. (032)239-47-81
Консультації по курсу відбуваються	Четвер 15.00 – 16.30 (кафедра міжнародних економічних відносин, вул. Січових Стрільців, 19)
Інформація про курс	Курс «Міжнародний менеджмент інновацій» призначено для студентів денної

	<p>форми навчання ОП Міжнародний менеджмент спеціальності «Міжнародні економічні відносини» Львівського національного університету імені Івана Франка.</p>
<p>Коротка анотація курсу</p>	<p>Динамічна стратегія реформування економіки України обумовлює необхідність активізації її діяльності на світовій арені. У зв'язку з цим особливої уваги набуває розробка не лише стратегічних напрямків інтеграції нашої країни у світове господарство (зовнішньоекономічних орієнтирів і доктрини), а й стратегічних засобів інтегрування, які б дали змогу нарівні взаємодіяти з міжнародними економічними організаціями, іноземними партнерами і конкурентами, тим самим допомагаючи здійснювати внутрішні економічні перетворення.</p> <p>В таких умовах досить важливим є здійснення реформ через призму інновацій. Правильно сформований інноваційний механізм в середині країни автоматично визначатиме її стратегічні політично-економічні позиції на міжнародному ринку.</p> <p>Однак, визнання інноваційної діяльності як визначального фактора економічного розвитку та виділення її як стратегічного пріоритету в розвитку міжнародних економічних зв'язків не дозволяє констатувати ефективність використовуваних в сучасний час методів управління інноваціями.</p> <p>Безумовно такий факт вимагає, з одного боку, поглибити теоретичну базу міжнародного інноваційного менеджменту, з іншого, вдосконалити підготовку кадрів як в області інноваційного управління, так і в області загального управління зовнішньоекономічною діяльністю, але з обов'язковим знанням теорії інновацій.</p> <p>Вирішенню цих завдань має сприяти вивчення в вищій школі курсу —Міжнародний інноваційний менеджмент!. При цьому тенденції розвитку освіти в області міжнародної економіки і управління такі, що теоретичні та практичні засади міжнародного інноваційного менеджменту за короткий проміжок часу зайняли міцні позиції в циклах загально професійних дисциплін та дисциплін спеціалізації міжнародних відносин. Вивчення концепції управління інноваціями має здійснюватися з врахуванням трьох основних аспектів інноваційної діяльності: як області представлення інтересів на міжнародному ринку інновацій; як рушійного мотиву розвитку ринку чистої конкуренції, як одне з джерел доходності на фінансовому ринку.</p> <p>Звичайно, практичне вирішення проблеми розвитку ринкових відносин залежить від ступеня освоєння теоретичних методів інноваційної діяльності.</p>

<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Мета курсу полягає у формуванні відповідного світогляду у студентів щодо інноваційного процесу, вивченні певних міжнародних закономірностей інноваційних процесів як засобу економічного розвитку та набуття навичок творчого мислення.</p> <p>Завдання дисципліни полягають у тому, щоб дати студентам не тільки визначену кількість знань, а сформувані професійні навички, що дозволили б на основі отриманої інформації знаходити рішення в різноманітних ситуаціях на міжнародному ринку.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Базова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Захарченко В.І., Корсікова Н.М., Меркулов М.М. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки -Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 448 с. 2. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент – Підручник. – Суми: ВТД —Університетська книга, 2010. – 334 с. <p>Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біловодська О.А. (ред.) Механізм стратегічного управління інноваційним розвитком – Суми : Університетська книга, 2012. – 432 с 2. Дудар Т.Г., Мельниченко В.В. Інноваційний менеджмент- Навчальний посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 256 с 3. Теляча Л.П. Міжнародний інноваційний менеджмент – Хмельницький: ХНУ, 2004. -166с 4. Василенко В.О., Шматько В.Г. Инновационный менеджмент – Навчальний посібник Київ. ЦУЛ.Фенікс, 2003 – 440 с 5. Панченко Є.Г. Міжнародний менеджмент: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2007. – 468 с. 6. Родченко В.В. Міжнародний менеджмент: Навчальний посібник.-К.: МАУП, 2000. -240с. 7. Макогон Ю.В., Орехова Т.В. Международный менеджмент: Курс лекцій. – Донецк, Дон НУ 2003. – 277 с. 8. Кириченко О.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2002. – 384 с. 9. Транснаціональні корпорації: Навч. Посібник / В. Рокоча, О. Плотніков, В. Новицький та ін.. – К.: Таксон, 2001. – 304 с. 10. Вершигора Е. Менеджмент : Учебное пособие/ Евгений Верши-гора,. -М.: Инфра-М, 1999. - 256 с.

	<p>11. Дойль П. Менеджмент : Стратегия и тактика/ Питер Дойль, Пер. с англ. Т.Карасевич и др. Под общ. ред. Ю.Н.Каптуревского. -СПб. М. Харьков Минск: Питер, 1999. -559 с.</p> <p>12. Иванова Н.Ю. Менеджмент : Учеб пособие/ Н.Иванова, Б.м., 1994. -127 с.</p> <p>13. Кузьмін О. Основи менеджменту : Підручник/ Олег Кузьмін, Ольга Мельник,. -К.: Академвидав, 2003. -414 с.б.</p> <p>14. Менеджмент: теоретичні основи і практикум : Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти/ Олег Гірняк, Петро Лазановський,. -К.: Магнолія плюс Львів: Новий Світ-2000, 2003. -334 с.</p> <p>15. Осовська Г. Основи менеджменту : Навч. посібн./ Галина Осовська,. -К.: Кондор, 2003. -552 с.</p> <p>16. Робінс Стефан П. Основи менеджменту/ Стефан П. Робінс, Девід А. ДеЧенцо, Пер. с англ. А. Олійник, М. Корчинська, Р. Ткачук,. -К.: Вид-во Соломії Павличко Основи, 2002. -671 с.</p> <p>17. Гарнавська Н. Менеджмент: теорія та практика : Підруч. для вузів/ Наталія Гарнавська, Роман Пушкар. -Тернопіль: ВКФ Карт-бланш , 1997. -457 с.</p> <p>18. Хміль Ф. Менеджмент : Підручник для студ. вуз./ Федір Хміль,. -К.: Академвидав, 2003. -607 с.</p> <p>19. Шегда А. Менеджмент : Навчальний посібник/ Анатолій Шегда, Ред. В. П. Розумний. -К.: Знання , 2002. -583 с.</p> <p>Інформаційні ресурси:</p> <p>1. Harvard Business School: Higher Education – Доступно з: http://hbsp.harvard.edu/discipline/general-management</p> <p>2. Інтернет портал для управлінців – Доступно з: http://www.management.com.ua/</p> <p>3. Розвиток бізнесу. Кейси – Доступно з: http://www.management.com.ua/</p>
Тривалість курсу	1 семестр
Обсяг курсу	Загальний обсяг – 90 год., Самостійна робота – 58 год.
Очікувані результати	<p>Загальні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями • Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел • Здатність працювати в команді <p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>

- Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.
- Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.
- Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для досягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.
- Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін.
- Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації
- Здатність до організації і планування міжнародної економічної діяльності
- Здатність здійснювати переклад з іноземних мов на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію.

Програмні результати навчання

- Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій
- Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
- Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.
- Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
- Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.
- Презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах

Формат курсу	Очний
	ДОДАТОК
Підсумковий контроль, форма	Іспит – 2 семестр
Пререквізити	<ul style="list-style-type: none"> • Франчайзинг • Філософія бізнесу
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>50 балів – поточний контроль</p> <p>50 балів – іспит</p>
Питання до заліку чи екзамену	<ol style="list-style-type: none"> 1. Характерні риси і особливості глобалізації інноваційної сфери. 2. Зміст, завдання та функції міжнародного інноваційного менеджменту. 3. Основні поняття теорії інноватики. 4. Науково – технічний прогрес і нові характеристики відтворення. 5. Класифікація інновацій та їх специфіка. 6. Генезис інноваційно – підприємницьких теорій. 7. Роль держави в здійсненні міжнародного інноваційного підприємництва. 8. Методи державної підтримки інноваційної діяльності. 9. Поняття державної науково – технічної програми (ДНТП), види ДНТП. 10. Зарубіжний досвід державного регулювання інноваційної діяльності. 11. Міждержавні угоди про науково – технічне співробітництво України. 12. Середовище міжнародного інноваційного підприємництва. 13. Характеристика факторів впливу на інноваційний розвиток держав. 14. Організаційні структури інноваційного менеджменту. 15. Особливості організації венчурного бізнесу. 16. Сфери функціонування фірм, орієнтованих на життєвий цикл продукту. 17. Механізм функціонування технопарків та технополісів. 18. Роль фінансово – промислових груп та холдингів в МІМ. 19. Сутність та зміст поняття стратегії в інноваційній діяльності.

	<ol style="list-style-type: none"> 20. Види інноваційних стратегій поведінки на міжнародному ринку. 21. Методи та моделі вибору інноваційної стратегії. 22. Особливості інноваційних стратегій окремих зарубіжних країн. 23. Міжнародна практика формування концепцій науково – технічного та інноваційного розвитку країни. 24. Поняття та структура організаційно – економічного механізму управління міжнародним інноваційним підприємництвом. 25. Суть і принципи науково – технічного планування та прогнозування. 26. Характеристика інноваційного процесу як об’єкту міжнародного інноваційного менеджменту. 27. Поняття життєвого циклу інновацій. 28. Моделі і форми організації інноваційного процесу. 29. Мотиваційні фактори в міжнародному інноваційному менеджменті 30. Поняття оцінки ефективності інноваційних проектів. 31. Основні принципи оцінки інноваційного проекту. 32. Види ефекту від реалізації інновацій. 33. Методи оцінки економічної ефективності інновацій, їх призначення та класифікація. 34. Ефективність заходів зовнішньоекономічної діяльності. 35. Метод функціонально-вартісного аналізу (ФВА). 36. Поняття інтелектуальної власності. 37. Об’єкти права інтелектуальної та промислової власності. 38. Поняття інтелектуальної власності. 39. Об’єкти права інтелектуальної та промислової власності. 40. Методи оцінки об’єктів інтелектуальної власності. 41. Патентування інтелектуальної власності. 42. Особливості проведення ліцензійної торгівлі на міжнародному ринку інновацій. 43. Нормативно – правове забезпечення в області захисту інтелектуальної власності. 44. Міжнародні проблеми захисту об’єктів інтелектуальної та промислової власності, шляхи їх вирішення. 45. Система постачання інформації. Міжнародні стандарти в статистиці науки та інновацій.
Опитування	<p>Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю: опитування, самостійні</p>

	роботи, робота в групах, науково-пошукова робота, перевірка виконання індивідуального завдання, тестові контрольні роботи. Після вивчення курсу всі бали набрані студентами сумуються.
--	---

Структура курсу 1-семестр

Форма навчання	Курс	Семестр	Всього аудиторних годин (год.)	Загальний обсяг (год.)	У т. ч. (год.)			Самостійна робота (год.)	Контроль (модульні) роботи	Розрахунково-графічні роботи	Курсові роботи	консультації	Іспит
					Лекції	Лабораторні	Практичні						
Денна	1	2	48	90	32		16	42				4	5
Вечірня													
Заочна													
Екстернат													

1 СЕМЕСТР

Змістовий модуль 1. Динаміка технологічних інновацій на міжнародних ринках

Тема 1. Значення технологічних інновацій для розвитку міжнародного бізнесу

Вплив технологічних інновацій на суспільство. Економічний, соціальний, цивілізаційний вплив.

Галузеві інновації. Інноваційна воронка . Важливість стратегічного підходу

Тема 2: Основи виникнення технологічних інновацій

Творче мислення як основа інновацій. Чинники, що впливають на індивідуальне творче мислення. Креативність на рівні організації. Стимулювання інновацій.

Перехід від творчості до інновації. Винахідники. Інновації користувачів. Дослідження компаній. Важливість джерел НДДКР. Інноваційна співпраця. Університети і урядові установи
Інноваційні мережі, технопарки, кластери

Тема 3: Форми і види інновацій.

Види інновацій. Інновація продукту і інновація процесів. Радикальна інновація і незначна інновація. Створення навиків чи руйнування навиків. Інновації архітектури і інновації компонентів

S-крива технології. Швидкість удосконалення технології та швидкість поширення технології.

Життєвий цикл технології. Ера бродіння. Проривні технології. Домінуюча модель. Ера удосконалення.

Тема 4 Війни стандартів і домінуюча модель

Причини появи домінуючої моделі: ефект навчання, мережеві ефекти. Крива досвіду. База використання. Доповнюючі товари. Вплив регулювання уряду на появу домінуючої моделі.

Різні аспекти цінності інновації. Цінність самої інновації. Карта споживчої корисності. Цінність мережевого ефекту. Компоненти цінності.

Реальні, очікувані та суб'єктивні складники цінності інновації. Віддача від ефектів мережі. Ефекти мережі і технічна корисність: конкуренція моделей. Виграш від мережевих ефектів і монопольні витрати

Тема 5. Час виведення інновації на ринок

Переваги першопрохідців. Лояльність до бренду і технологічна першість, пріоритетний доступ до фінансування і експлуатація витрат переходу споживачів. Переваги ефектів навчання і мережі, які само-підсилюються з часом

Чинники, що визначають оптимальний час для виходу на ринок. Впевненість у споживачах, переваги інновації, стан опорних і доповнюючих технологій, загрози виходу конкурентів, рівень зростаючої віддачі галузі і ресурси фірми.

Змістовий модуль 2. Формулювання стратегії технологічних інновацій міжнародної компанії

Тема 6: Вибір стратегічного спрямування фірми

Оцінка поточного становища фірми. Зовнішній аналіз: модель п'яти сил Портера, аналіз зацікавлених сторін. Внутрішній аналіз. Модель ланцюга цінності.

Визначення ключових компетенцій і вмінь. Покроковий аналіз бізнес-портфелю у пошуках ключових компетенцій. Динамічні вміння. Формулювання стратегічної цілі. Визначення різниці між наявними і необхідними ресурсами і можливостями .

Тема 7 Вибір інноваційного проекту

Бюджет на інноваційні розробки. Галузі за наукоємністю. Витрати на НДДКР.

Кількісні методи вибору інноваційних проектів. Методи дисконтованих грошових потоків: метод приведеної чистої вартості (NPV) і внутрішня норма рентабельності (IRR). Реальні опціони.

Якісні методи вибору інноваційних проектів. Скринінгові питання, карта проектів та Q-класифікація. Загальна структура планування проектів

Поєднання кількісних та якісних методів. Декомбінаційний аналіз та аналіз середовища функціонування

Тема 8 Стратегічне співробітництво у сфері інновацій

Підстави для самостійної розробки інновацій. Наявність виробничих можливостей. Захист інтелектуальної власності. Контроль над розвитком і використанням інновацій. Розбудова та оновлення потужностей.

Переваги партнерства

Види угод про співпрацю у сфері інновацій. Стратегічні альянси, спільні підприємства, ліцензування, аутсорсинг і спільні дослідницькі установи. Порівняння різних шляхів проведення НДДКР

Вибір і моніторинг партнера. Стратегічна відповідність. Механізми моніторингу і управління.

Тема 9. Захист інновацій

Інструменти захисту інновацій. Патенти. Торгові марки і знаки обслуговування. Авторське право. Комерційні таємниці.

Ефективність і використання механізмів захисту. Пропріетарні і відкриті системи. Переваги та недоліки захисту. Чинники, які треба оцінити при виборі стратегії захисту.

Змістовий модуль 3. Втілення інноваційних стратегій на міжнародних ринках

Тема 10. Організаційна структура інноваційної компанії.

Розмір і структура організації. Переваги і недоліки великого розміру. Ефект масштабу. Парадокс Ікара. Формалізація фірми. Стандартизація.

Централізація і децентралізація НДДКР. Механістична і органічна структури. Симетрична організація.

Модульні і слабкопов'язані компанії

Управління інноваційною діяльністю на міжнародному рівні. Централізована глобальна стратегія, локальна стратегія, стратегія локального поширення, стратегія глобальних зв'язків.

Тема 11. Управління процесом розробки нового продукту

Цілі процесу розробки інновації. Максимізація відповідності вимогам користувачів. Мінімізація часу розробки. Контроль витрат на розробку.

Методи досягнення цілей розробки інновацій: Послідовний і частково паралельний процеси розробки. Захисники(покровителі) проектів. Залучення споживачів і постачальників у процес розробки

Інструменти для покращання процесу розробки інновації. Контрольні точки. Розгортання функції якості (РФЯ, QFD) – будинок якості.

Проектування з урахуванням вимог виробництва. Аналіз типів поломок (відмов) і їх наслідків. Комп'ютеризоване проектування і виробництво

Інструменти для оцінки результативності процесу розробки інновації. Критерії оцінки процесів розробки інновації

Тема 12. Управління командами з розробки нових продуктів

Формування команди з розробки інновацій. Розмір команди. Склад команди. Типи взаємодій команди з оточенням.

Структура команд з розробки інновацій. Функціональні команди. Легкі команди. Важкі команди. Автономні команди. Основні характеристики типів команд

Управління віртуальними командами. Децентралізована самокоординація; Спеціаліст з системної інтеграції у ролі координатора. Ядро команди, яке створює основу системи. Централізована команди.

Тема 13. Стратегії виведення інновації на ринок

Момент виведення інновації на ринок.

Ліцензування і сумісність

Ціноутворення.

Дистрибуція. Стратегії прискорення дистрибуції. Альянс з дистриб'ютором. Об'єднання. Контракти і спонсорство. Гарантії і консигнація

Маркетинг. Реклама. Промоушн. Піар.

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

Оцінка ECTS	Оцінка в Балах	За національною шкалою		Залік
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку		
A	90-100	5	Відмінно	Зараховано
B	81-89	4	Дуже добре	
C	71-80	4	Добре	
D	61-70	3	Задовільно	
E	51-60	3	Достатньо	

- Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів.
- При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Д.е.н., доцент,
професор кафедри міжнародних економічних відносин
факультету міжнародних відносин
Львівського національного університету
імені Івана Франка

Українець Л.А.